

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Nec administratio nec ordinatio Diœceseon Asianæ & Ponticæ tributa est hoc canone; sed usu, in quibusdam Ecclesiis. Canon XXVIII. expensus, & sententia viri eruditi circa ejus explicatioenm. quæ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Secundæ sedis gradus delatus fuerat Ecclesiæ Constantinopolitanæ canone 111. secundi Concilij Oecumenici jam ab anno trecentesimo octagesimo primo. Ejus honoris quasi possessionem statim ideptus Nectarius, in ejus Concilij subscriptione, quam primo loco, ante Theophilum Alexandrinum Patriarcham, apposuit. Lex etiam quæ à Theodosio lata est de confirmatione disciplinæ ab ea synodo decretæ, Nectarium Theophilo præponit. Eodem ordine venerabilium Ecclesiarum Constantinopolitanæ & Alexandrinæ meminit lex altera Codicis Theodosiani, ab Honorio & Theodosio lata. Synodus quoque habita sub Domino Patriarcha Antiocheno, in causâ Arthanasij Perrheni Episcopi, perpetuò Archiepiscopum Constantinopoleos Proclum Cyrillo Archiepiscopo Alexandrino anteposit. Elegans est locus Actionis primæ Synodi Chalcedonensis, in qua, dum relegendur Acta prædatoris Synodi Ephesinæ sub Dioscuro, quæ Flavianum CP. post Domnum Antiochenum & Iuvenalem Hierosolymorum collocabant, Orientales Episcopi in has exclamaciones eruperunt: *Flavianus quare in proprio loco non sedit. Constantinopolitanum Episcopum quare quintum posuerunt? Paschasinus reverendissimus Episcopus dixit: Ecce nos Deo volente Dominum Anatolium primum habemus; hi quintum posuerunt beatum Flavianum. Diogenes reverendissimus Episcopus Cyzici Ecclesie dixit: Quoniam vos regulas scitis.* Nihil apertius adferri potest. Orientales Episcopi, quibus cara esse debuerat Antiochenæ Ecclesiæ dignitas, queruntur & vociferantur, cur Flavianus quinto loco sederit. Paschasinus verò Legatus Romani Pontificis, huic justæ expostulationi veluti succinens, Anatolio proximo à se loco sedere demonstrat, ut Synodi Chalcedonensis canonicum ordinem justitiâque prælatrocinio Ephesino commendigenes Cyzici hoc tribuit canonum auctoritati, quam Paschasinus sequeretur, hoc in parte non reclamante Paschasino. Itaque & Legatorum judicio, & Synodi Chalcedonensis approbatione, in ipsis Concilij exordiis secundæ sedis honor delatus est Anatolio, ex vi canonum ecclesiasticorum. Quare mirum videri non debet, si Nectario, & Gregorio, Orientalium omnium Ecclesiarum principatum, & per eos sedi Constantinopolitanæ tribuant patres Chalcedonenses in Prophonetico ad Marcianum Augustum.

Attamen hoc loco dissimulare non possum, quid contra referri possit è rescripto Theodosij Principis ad Dioscorum Ale-

xandrinum, quo primatum illi secundum canones in synodo Ephesina secunda se deferre testatur Theodosius. Quod uno ictu & dignitatem Romani Pontificis & jus Constantinopolitanæ sedis convellere videtur. Sed de Romanis Legatis dicitur libro quinto. Quod autem attinet ad sedem Constantinopolitanam, huic difficultati occurritur iisdem Theodosij litteris: quibus omnis Flaviano Episcopo auctoritas derogatur, & judicandus sistitur, non verò inter iudices adsciscitur. Vnde Elpidius comes synodo Ephesinæ suggestit, à Principe justum, ut qui sibi iudicium in synodo Constantinopolitana contra Eutychem arrogaverant, inter reos habeantur, & de utraque parte iudicium feratur, de Flaviano scilicet, Eusebio Dorylæi, & Eutythere, *παρεκκλησιαστο τοις κειντας ηδη, εν τωκει κεινοδωρον ισασην.* Quare dignitas Constantinopolitanæ sedi à secunda synodo tributa, illæsa remansit, etsi Flavianus insigni contumelia affectus fuerit, quòd è iudicium albo in reorum numerum sit translatus.

V. Observandum est tamen, jura ordinationum vel administrationis in Asianas & Ponticas provincias, canone secundæ synodi concessa non fuisse. Vsu tamen invaluerat ut in viciniore quædam civitates, ad sedendos electionum tumultus, curam suam rogatus Episcopus Constantinopolitanus extenderet. Vnde factum ut canone xxviii. Concilij Chalcedonensis, de omnium Episcoporum Orientalium consensu, plena Ponticæ, Asianæ, & Thracicæ Dioceseos administratio jure Patriarchico sedi Constantinopolitanæ decreta fuerit. Itaque, ut dixi, & nunc repeto, dignitas Patriarchica, & secundus gradus honoris, depulso Alexandrino Episcopo, novæ Romæ Episcopo delatus fuerat à secunda synodo, sed vis Patriarchatus, & metropolitaram ordinatio illi collata est à Concilio Chalcedonensi. Aliud tamen elici videtur ex illo canone xxviii. cujus verba ita concepta sunt, ut in Diocesisbus Thracicæ, Ponticæ, & Asianæ, metropolitaram ordinationes à synodo secunda jam olim tributæ fuisset videantur, & à synodo Chalcedonensi tantum confirmatæ. Vnde occasionem sumpsit vir illustrissimus & eruditissimus hunc canonem convellendi, & falsi crimen Constantinopolitanis clericis, qui canonem illum texerant, acriter objiciendi. Sed vix mihi persuadere possum eos adeo inverecundi oris fuisse ut scientes volentes coram honoratissimo illo Concilio Chalcedonensi cœtu in legem Corneliam de falsis præcipites darent, neque adeo incuriosos

Rescripti Theod. in synodo...
Theodosij...
Theodosij...
Theodosij...

Rescripti Theod. in synodo...
Theodosij...
Theodosij...
Theodosij...

Ill. Card. Peron. in Repl. c. 34.

Concilij patres, ut sibi os ab Aëtio Archidiacono sublini, seque ludibrio haberi passifuerint, quasi nullus ex illis literas novisset. Imò verò patres Chalcedonenses in epistola synodica ad Leonem difertis verbis hæc duo distingunt, honoris privilegia, & metropolitaram ordinationes. Dignitatem quidem & privilegia honoris à canone secundæ synodi indulta se decreto suo confirmasse; Metropolitanarum verò ordinationes consuetudine introductas se nunc synodali decreto contulisse profitentur. Quòd autem contraria sententia è canone xxviii. Chalcedonensi trahi posse videatur, à vitio interpunctionis & à leviusculo Latinæ interpretationis errore profiscitur. Verus germanusque sensus canonis in hæc verba contrahitur: Canonem centum quinquaginta patrum recententes, eadem quoque & nos definimus & statuimus de privilegiis Constantinopoleos novæ Romæ, ut æqualibus privilegiis cum veteri Roma, etiam in rebus ecclesiasticis, fruatur: Et ut Ponticæ, & Thracicæ, & Asiænæ Diocesis metropolitana ab sede Constantinopolitana ordinentur. Itaque definitio de metropolitaram ordinationibus, interpunctione à superioribus verbis distincta, ad synodum Chalcedonensem refertur, non ad canonem secundæ synodi. Cui nostræ interpretationi favet lectio Græca: *ὡς τὸ τοῦ τῶν ποταμῶν*, & quod sequitur. id est, *Et ut Ponticæ*, ita ut oratio trahenda sit ad superiora verba, *ὡς τὸ τοῦ τῶν ποταμῶν*. In editione Conciliorum vetus interpretatio latina ita reddit, in versis particulis, *VI & Ponticæ*, quasi quæ de Ponticæ Diocesi, Thracicæ, & Asiænæ dicuntur, cum præcedentibus immediatè verbis connecterentur, atque adeo ad canonem secundæ synodi referrentur. quod viris eruditis fraudi fuit. Antiquissima tamen canonum interpretatio rectum ordinem harum particularum juxta exemplar Græcum conservavit, & novam istam definitionem synodo Chalcedonensi, non Constantinopolitanæ, tribuit.

VI. Novam constitutionem, quæ tot metropolitanorum jura infringebat contra Nicænæ synodi canones, à Leone confirmari Synodus Chalcedonensis, blandissimis verbis Pontificem demulcendo, per synodicam epistolam petivit, rem gratam Imperatori, Senatui, & urbi Constantinopolitanæ facturum docens; imò verò eam gratiam illi tributum iri, ut patri, ad quem egregia filiorum facinora redundare solent. Attamen ab exactissimo illo sacerdote, ut consensum suum huic innovationi præberet, extorquere non potuerunt; ea præci-

puè ratione, quòd canon xxviii. synodi Chalcedonensis regulas Nicænæ à nullo synodali conventu violandas infringeret. *Tanquam*, inquit Leo epistola ad Anatum, *refutari nequeat quod illicitè voluerit multitudo, & illa Nicænorum canonum per sanctum verè Spiritum ordinata conditio in aliqua unquam sit parte solubilis. Nulla sibi met de multiplicatione congregationis synodalia Concilia blandiantur, neque trecentis illis decem & octo quantumlibet copiosior numerus Sacerdotum comparare se audeat, vel præferre; cum tanto divinitus privilegio Nicæna sit synodus consecrata, ut sive per pauciores sive per plures ecclesiastica judicia celebrentur, omni penitus auctoritate sit vacuum quidquid ab illorum fuerit constitutione diversum.* Idem in epistola ad Marcianum Augustum, de Anatolio loquens: *Non dedignetur regiam civitatem, quam apostolicam non potest facere sedem; nec ullo speret modo quòd per aliorum offensiones possit auferri. Privilegia enim Ecclesiarum, sanctorum patrum canonibus instituta, & venerabilis Nicæne synodi fixa decretis, nulla possunt improbitate convelli, nulla novitate mutari. In quo opere, auxiliante Christo, fideliter exequendo, necesse est me perseverantem exhibere famulatum; quoniam dispensatio mihi credita est, & ad meum tendit reatum, si paternarum regule sanctionum, me, quòd absit, connivente, violentur, & major sit apud me unius fratris voluntas, quam universæ domus Domini communis utilitas. In eandem sententiam præclare idem Leo in epistola ad sanctam synodum habitam Chalcedone: *De custodiendis quoque sanctorum patrum statutis quæ in Synodo Nicæna inviolabilibus sunt fixa decretis, observantiam vestre sanctitatis admono, ut jura Ecclesiarum, sicut ab illis trecentis decem & octo patribus divinitus inspiratis sunt ordinata, permancant. Nihil alienum improbus ambitus concupiscat; nec per alterius imminutionem, suum aliquis querat augmentum. Quantumlibet enim extortis assentationibus sese instruat vanitatis elatio, & appetitus suos Conciliorum æstimet nomine roborandos, infirmum atque irritum erit quidquid à prædictorum patrum canonibus discreparit. Quorum regulis quàm reverenter apostolica sedes utatur, scriptorum meorum, quibus Constantinopolitani antistitis conatus repuli, poterit sanctitas vestra lectione cognoscere, & me auxiliante Domino nostro, & catholice fidei & paternarum traditionum esse custodem.* Ex his locis duæ præcipuæ regulæ eliciuntur. Prima est, *Nullos esse ipso jure Conciliorum canones, si Nicænæ Synodi regulis sint adversi.* Secunda est, *Romano Pontifici dispensationem ita creditam, ut paternas regulas violari non sinat; cum sit paternarum**

Ep. Synod. Concil. Chalced. in de
m. & apud Ch.
Iustellum.

Codex MS. qui
erat in Biblioth.
Thu. & apud Chr.
Iustellum.